

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

L. ANDKJÆR-JENSEN

Eventyret om Falcks Redningskorps

AUG. OLSENS BOGHADEL
KBHN. HELLERUP

L. ANDKJÆR JENSEN

Eventyret om Falcks Redningskorps

FAGLIG LÆSNING NR. 168
TIDSSKRIFT FOR SKOLE OG HJEM
SYTTENDE AARGANG — 8. HÆFTE

61.49

Je 47

e

Redigeret af JØRGEN BANKE og S. P. FREDEBO

1944

INDHOLD:

Sophus Falcks Barndom	Side 3
Sophus Falcks Ungdom	4
Falcks Redningskorps begynder i København	7
Et Brandkorps	9
Nye Opgaver	12
Falck begynder i Provinsen	13
Hurtig og god Hjælp	14
„Man alarmerede Falck —“	17
Institutionen Falck	22
Ambulanceflyvning	23
Slutning	24

—O—

Alle Billeder er udlånt af Falcks Redningskorps.

SOPHUS FALCKS BARNDOM.

Omkring 1870 løb en lille Dreng og legede ved Nikolaj Taarn i København. I Taarnet var der Brandstation, og Drengen stod ofte og ventede paa, hvad der foregik, naar der blev ringet til Udrykning. Saa blev der Liv over den ellers stille Brandstation. Brandmændene fik pludselig travlt, saa det kunde forslaa, ja, selv Hestene forstod, hvad Ringningen betød. Straks begyndte de at danse og pruste og stampe utaalmodigt i Stenbroen efter at komme af Sted. Paa et Øjeblik var alt klart til hurtig Udrykning. Muleposerne blev taget af Hestene, de sidste Remme fastspændt. Med et Brag røg Porten op, og ud tordnede Slukningstoget. Drengen stod og hoppede helt ophidset med tindrende Øjne og knyttede Næver — aah, om han dog var med paa den vilde Fart gennem Gaderne mellem alle de store Brandmænd!

Han kom med — senere. Han lavede sit eget Brandkorps m. m. Enhver Dreng i Landet kender det nu. Det hedder Falcks Redningskorps. Og Drengen hed Sophus Falck.

Han var en rask Gut. Den voldsomme Fart, og Tanken om at være med til at hjælpe, hvor Hjælp var nødvendig, var noget for ham. Dette viser os Drengen paa to Maader. For det første var han en ualmindelig rask Dreng, der elskede Liv, Spænding og Fart. For det andet var han en god Dreng, der

følte, at det bedste i Verden var at bringe Hjælp, naar der var Nød paa Færde.

Saadan var Drengen Sophus Falck, og saadan blev Manden Sophus Falck. Der var det mærkelige ved ham hele Livet igennem, at han aldrig tænkte paa at skrabe saa og saa mange Penge sammen til sig selv. Det vigtigste for ham var at hjælpe andre — og helst i en Fart, thi hurtig Hjælp er dobbelt Hjælp. Betalingen kan vi altid snakke om bagefter, sagde han. Det ordner sig nok, thi en Arbejder er jo da altid sin Løn værd.

Naar jeg gerne i det følgende vil fortælle om Stifteren af Falcks Redningskorps, er det, fordi alle unge — og ældre med — kan lære saa uendelig meget af ham. Han lærer os, at det er en fattig Tilværelse at leve alene for at tjene Penge. Og han lærer os, hvor rigt et Menneske kan leve sit Liv, naar man elsker den Gerning, man har paataget sig her i Livet, især naar den gavner andre i sin Helhed. Egoisten har det aldrig godt. Hvad gavner det ham, om han tjener Millioner, naar hans Hjerte er koldt. Men lykkelig er den, der har Tanke for andre.

SOPHUS FALCKS UNGDOM.

Sophus Falck blev født den 15. November 1864. I Barndommen fik han — som nævnt — daglig Indtryk af, hvor værdifuldt det er at kunne komme andre til Hjælp, hvor det tiltrænges. Disse Barndomsindtryk slog Rod i hans Sind og blev en Del af ham selv. Spiren til hans Manddoms Daad blev altsaa lagt i hans Barndomsaar. Men Vejen frem var trang for ham, og der gik lang Tid, før han kom paa sin „rette Hylde“.

Efter sin Konfirmation kom Sophus Falck i Bøse-magerlære. Da han havde gjort sit Svendestykke, fik han Lyst til at rejse ud for at se sig om i Verden og for at lære mere. I Amerika var der meget at lære. Altsaa vilde han til Amerika. Billetten blev bestilt, og den 3. Oktober 1884 gik han til Dampskibskontoret for at hente den. Paa Hjemvejen lagde han

Mærke til, at Folk strømmede mod Christiansborg Slot, og de talte om, at Slottet brændte. Sophus Falck fulgte da med Strømmen. Og ganske rigtigt: Slottet stod i lys Lue. Her maatte han være med! Men hele Pladsen var afspærret af Politi. Straks trak han sit Arbejdskort fra Bøssemagerværkstedet frem og sagde, at han skulde deltage i Redningsarbejdet, og saa-iedes kom han gennem Politispærringen.

Den Nat saa Sophus Falck en Del, som han aldrig glemte. Han saa Brandvæsenets ulige Kamp mod det voldsomme Flammehav. Han saa Militærets fortvivlede og ofte forgæves Forsøg paa at redde nogle af de uerstattelige Værdier paa Slottet. Han saa, at Sprøjter og andet Slukningsmateriel var for gammeldags og utilstrækkeligt til at kunne tage Kampen op mod en Storbrand.

Med disse Indtryk rejste han saa som 19-aarig til Amerika, hvor han bl. a. fik Arbejde paa de store Singer-Værksteder, der laver Symaskiner til hele Verden. Men overfor Fabrikerne laa en meget moderne Brandstation, og fra sin Maskine kunde han gennem Vinduet holde Øje med, hvad de lavede paa Brandstationen. Dagen igennem saa han Slukningstog fare ud fra Brandstationen og atter vende hjem. Sikken en Fart, de havde paa, tænkte Falck. Det er noget andet end hjemme — ved Christiansborg! Efter Fyraften standsede han ofte derovre ved Brandstationen og fik en Passiar med det ledige Vagtmandskab, der kom til at synes saa godt om den unge, raske Dansker, at de bød ham indenfor. Og nu kan det nok være, at Sophus Falck brugte sine Øjne. Dette var jo lige noget for ham. Han saa, og han spurgte, og hans nye Venner forklarede alt, hvad han vilde have Besked om. Og det var meget. Han vilde nemlig have Besked om det hele, ikke alene om Brandvæsenet, men ogsaa om Redningskorpsets Virksomhed. Et Redningskorps! Det havde han aldrig hørt om før.

En Dag var Sophus Falck tilfældigvis blevet Tilskuere til en stor Brand. Nogle af hans Venner blandt Brandmandskabet genkendte ham og gav ham Lov til at komme ind i selve den brændende Bygning, saa

han paa nært Hold kunde se paa Sluknings- og Redningsarbejdet. Det gav ham meget at tænke paa. Jo, de kunde deres Ting, de Amerikanere!

— — —

Da Sophus Falck havde opholdt sig nogle Aar i Amerika, fik han Hjemlængsel — Længsel efter at se sit Land og sin Mor. Hvad han havde lært i det fremmede, vilde han gavne sit Land med. Saa rejste han da hjem til Danmark og nedsatte sig som Smedemester i København. Han begyndte i et lille Værksted i Krystalgade. Hans Dygtighed skaffede ham snart meget at bestille. Kunderne syntes svært godt om den frejdige og glade unge Smed. Han „gik i Folk med Træsko paa“, som man siger. Hvor han færdedes, var der Munterhed og Fart i Arbejdet. Snart var Værkstedet i Krystalgade for lille, og han flyttede da ud paa Jagtvejen i større Lokaler. For at skaffe mere Kapital til sin Virksomhed gik han i Kompagni med en anden ung Mand, der var i Besiddelse af nogle Penge. Sophus Falck havde jo kun sine bare Næver, sin gode Forstand og sit lyse Humør. Det viste sig dog at være nok, ja, mere værd end Penge. En betydelig Virksomhed udviklede sig snart under Navnet „Københavns Pavillonbyggeri A/S“. Den unge Virksomhed fik en Mængde større Arbejder betroet, bl. a. Bygningen af Sønderbro Theater samt Arbejder for Staten, Kommunen og Privatfolk. Sophus Falck var den forretningsmæssige Leder og kom derved i Forbindelse med mange Mennesker, bl. a. fra Pressen. Han blev gode Venner med alle Pressefolk i Danmark, og dette Venskab vedvarede til hans Død.

Der var dog ogsaa vanskelige Perioder for Virksomheden, da det var svært at faa Arbejde herhjemme. Saa rejste Falck ud i Verden for at skaffe Firmaet Arbejde. I 1904/05 var han i Rusland under den russisk-japanske Krig for om muligt at faa Lov til at opføre Hospitals-Pavilloner. Her hjalp den danskfødte Kejserinde Dagmar ham i Forbindelse med de rette Mennesker. Den russiske Kejserinde vilde gerne hjælpe en rask dansk Mand som Sophus

Falck, hvor det var hende muligt. Det første Resultat blev et stort Lazaret i St. Petersborg (Leningrad). Senere byggedes Felthospitaler ved Baikalsøen i Mantsjuriet. Falck ledede selv Arbejdet og havde sin 14—15 Aars Søn Rudolf med, for at han kunde lære at klare sig under fremmede Forhold.

De langsomme Russere var højest forbavsede over Sophus Falcks Arbejdstempo. Et Arbejde i Rusland plejede ikke i den Tid at blive færdigt til den fastsatte Tid, men Falck afleverede sit Arbejde færdigt efter Kontraktens Bestemmelser. Det skabte voldsom Respekt for ham — og for dansk Paalidelighed i det hele taget. Men Respekten var ikke gensidig. F. Eks. blev han næsten lamslaaet ved at være Vidne til Slukningsmetoderne under en Storbrand i St. Petersborg.

FALCKS REDNINGSKORPS BEGYNDER I KØBENHAVN.

Efter Hjemkomsten fra Rusland solgte Sophus Falck sin Andel i „Københavns Pavillonbyggeri” for at virkeliggøre sin Barndoms og Ungdoms Drøm: Skabelsen af et Brandsluknings- og Redningskorps. Da var han godt 40 Aar. Før han startede sit Livsværk, foretog han Studierejser til Hamborg og London for paa Stedet at sætte sig ind i et moderne Redningskorps' Ordning og hele Virkemaade. Hvad han fandt godt, vilde han omplante paa dansk Grund og tilpasse efter danske Forhold.

Det blev til et Korps, der efterhaanden paatog sig at bringe Hjælp i alle tænkelige Tilfælde: Ved Ildebrand, Sygetransport, Katastrofehjælp, Ulykkestilfælde, Hjælp til havarerede Biler o. s. v. Pengene til Driften skulde komme ind, ved at Folk tegnede Abonnement paa Falcks Hjælp. Medens andre Lande havde særlige Korps for Ildebrand og særlige Korps for Sygetransport, samlede Falck det hele under een Hat og føjede hertil den særlige Hjælp ved Ulykker og Katastrofetilfælde, som man ikke finder Magen til i noget andet Land. Han skabte et Korps med stort

Mandskab og Materiel. Ved at paatage sig Udførelsen af de forskellige Redningsarbejder, kunde Mandskabet blive beskæftiget praktisk talt Døgnet rundt, og derved kunde hele Foretagendet betale sig, uden at man behøvede at ty til de ellers saa almindelige Indsamlinger af Bidrag hos Befolkningen. Nu giver Korpset Overskud, men dette gaar næsten helt og holdent

Falcks Hovedstation i København.

ind i Korpset igen for stadig at gøre det større og stærkere, mere moderne og derved bedre skikket til at udføre sit samfundsgavnligt Arbejde.

Og dog mødte Sophus Falck megen Modstand, Gnavenhed, Surhed, Mistro og Latterliggørelse. For hans Idé var jo noget nyt herhjemme i vort lille, rare, gamle Danmark. Han var noget for sig selv — „aparte” som den grimme Ælling i H. C. Andersens Eventyr, og saa skulde han „nøfles” — ligesom Ællingen. Men Sophus Falck gav ikke op. Han troede paa sin Idé og førte den til Sejr — og Anerkendelse langt ud over, hvad han selv havde turdet haabe. Gennem Modstand og mange Nederlag bevarede han sit lyse Humør. Blev han latterliggjort, saa lo han med sin muntre Latter og sagde: Vent bare!

Og saa begyndte han i 1906. Aabningen af Falcks Redningskorps foregik den 3. Oktober 1906 Klokken 5½ om Eftermiddagen — nøjagtig paa Timen 22 Aar efter Christiansborg Slots Brand.

Det begyndte smaat. Direktør Falck startede sin Virksomhed i Ny Kongensgade 15 i København med 5 Mand, 2 Automobiler, 1 Motorcykle og 2 almindelige Cykler. 1908 fik han Raad til en Automobilsygevogn, den første i Skandinavien. I 1910 blev de gamle Lokaler for smaa, og man flyttede til større Forhold i Ny Kongensgade 9. Snart blev Pladsen ogsaa her for trang, og i 1916 flyttede Korpset til Tietgensgade 67 nær Hovedbanegaarden. Den ny Bygning i Tietgensgade var opført til sin særlige Brug og beregnet til at „vokse i“, og dog har man Gang paa Gang maattet opføre Nybygninger paa det tilstødende Areal, skønt der rundt omkring i Stor-københavn efterhaanden blev aabnet fire Understationer: Ørnegaard ved Lyngbyvej 1926, Damsø-Stationen i Rødovre i 1931, Amager-Stationen ved Brand- og Redningsskolen paa Amager Strandvej i 1934 og Frederiksberg Station i 1935.

ET BRANDKORPS.

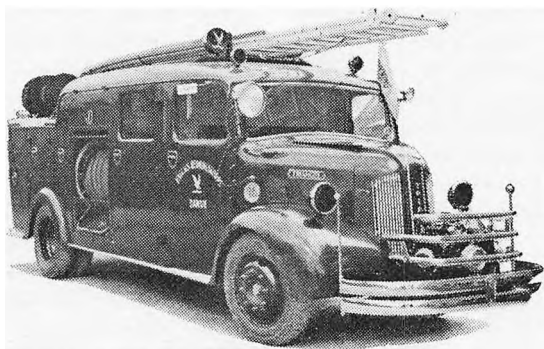
Som nævnt var Redningskorpsets første og foreløbig eneste Opgave at udføre Redningsarbejde under Ildebrand. Nogen Tid forud for Redningskorpsets Stiftelse havde Falck af Københavns Magistrat faaet Tilladelse til at lægge en direkte Telefonledning til Hovedbrandstationen, saa Korpset kunde møde under Ildebrand og udføre reddende og beskyttende Arbejde. Arbejdet skulde foregaa under Brandvæsenets Kommando, men saaledes, at Falck til Gengæld rykkede ud ved enhver Brand. Midlerne til Arbejdet kom fra to forskellige Kilder. Man søgte at faa Institutioner og større Firmaer til at tegne et Abonnement, og man søgte at faa Forsikringsselskaberne til at betale et Beløb for det udførte Redningsarbejde. I begge Tilfælde drejede det sig om smaa Beløb. Abonnenterne betalte i de fleste Tilfælde 10 Kr. om

Aaret. Det var dels Dækning for at være i stadig Beredskab, dels Betaling for at faa optaget en saakaldt Situationsplan over Lokalerne, saa Redningskorpsets Mandskab forud var kendt med Stedet, hvis der opstod Ildebrand, og straks kunde sørge for at redde de mest uerstattelige Værdier, f. Eks. Papirer og Bøger, der ikke kunde forsikres. Dette

Falck afholder stor Brandslukningsøvelse ved Dalum paa Fyn.

vil med andre Ord sige, at Mandskabet forud havde forberedt sig paa Ildebrand det paagældende Sted. Thi i Ildebrandstilfælde gælder det i særlig Grad, at „Tid er Penge“. Hvis Mandskabet under en begyndende Ildebrand først skulde til at spørge sig for eller lede efter Trapper, Indgange og Lokaler, da vilde Ilden med Sikkerhed i de første kostbare Minutter have naaet at gribe saa stærkt om sig, at Redningsarbejdet i høj Grad vilde være vanskeligt, om ikke umuligt, ligesom langt større Værdier vilde være ødelagt af Ilden. Betalingen fra Forsikringsselskaberne var for selve det udførte Redningsarbejde, alt-

Moderne Automobilsprøjte,
udstationeret paa Falcks Rødvre-Station.

saa for Redningen af forsikrede Genstande, Ejendomme og Løsøre. Det var en ganske frivillig Sag, om Selskaberne vilde betale noget for Arbejdet.

Det var saaledes smaa Beløb, der arbejdedes med, og de første Aar var trænge at komme igennem. Trods megen Modstand vandt Redningskorpsets Ar-

Arbejde med Røgmasker og Kredsløbsapparat under Branden
paa Fanø-Færgen den 5. November 1943.

bejde dog snart almindelig Anerkendelse og Tilslutning, særlig paa Grund af Arbejdernes Interesse. Ofte var Ejerne af Virksomhederne ikke interesserede, fordi en Ordning med Falck betød forøgede Udgifter. Men Arbejderne, som saa, hvilken Betydning det havde for dem at faa hurtig Hjælp, naar der skete en Ulykke paa et Værksted eller en anden Arbejdsplads, anmodede Gang paa Gang deres Virksomheds Ledelse om at tegne Abonnement hos Falck. Da lidt efter lidt dette blev almindeligt, kunde Falck faa Raad til at oprette den ene Station efter den anden og udstyre disse med alt moderne Materiel og holde Vagt Døgnet rundt med fast Redningsmandskab, som ikke havde andet Arbejde at udføre.

Falck tabte aldrig Lysten til Arbejdet, og han opgav heller aldrig Tanken om at udvide Arbejdet, saa hans Virksomhed fra at være et københavnsk Redningskorps kunde blive et Lands-Redningskorps.

NYE OPGAVER.

I første Omgang tog Falck andre beslægtede Opgaver op. Det var den eneste Maade, hvorpaa han kunde komme til at raade over et tilstrækkeligt stort og øvet Mandskab og over et godt Materiel.

I 1906 fandtes ikke nogen Automobilsprøjte, heller ingen Ambulancebil. Udenfor København fandtes intet fast Brandmandskab eller andre Redningsfolk. Ved Ildebrand i Købstæderne skulde Brandmandskabet først kaldes sammen, derpaa skulde Hestene spændes for, og saa først kunde Sprøjten rykke ud. Og paa Landet gik det endnu langsommere. Her skulde Sognets Folk møde og forsøge at slukke. Det tog lang Tid og nyttede ikke stort. Thi naar Folkene kom til Brandstedet, havde Ilden oftest allerede gjort rent Bord.

Det blev snart anderledes. Foruden Falck har mange andre dygtigge Mænd arbejdet paa en Forbedring af Forholdene. Men Falck var Foregangsmanden. Han anskaffede det nye Materiel, mens de andre blot snakkede om Tingene. Han gennemførte paa

egen Haand bedre Brandslukning, og han tvang paa denne Maade alle andre til at gøre det samme for at være med i Udviklingen.

FALCK BEGYNDER I PROVINSEN.

I 1909 paabegyndtes det første Arbejde uden for København, idet der blev oprettet en Afdeling, der skulde føre Tilsyn med Slukningsmateriellet og afholde Brandøvelse en eller flere Gange om Aaret paa Slotte, Gaarde, Fabrikker, Hospitaler og Sanatorier rundt omkring i Landet.

I 1919 oprettedes den første Redningsstation udenfor København, nemlig i Odense.

I 1922 oprettedes de første private „Zone-Brandvagter” (Falcks Brandvagter). Der anskaffedes et Antal Sprøjter, som blev anbragt i Landkommunerne. Hvert Sted blev der udvalgt en paapasselig Mand, gerne en Smed eller Mekaniker, som kunde have Sprøjten staaende og rykke ud med den, naar der opstod Ildebrand. Denne Mand kaldtes Brandvagsleder, og naar han rykkede ud til Ildebrand, havde han ogsaa en eller to Mand med sig, og denne hurtige Udrykning med en Motorsprøjte, bemandet med Folk, der forstod at betjene Sprøjten, var et meget stort Fremskridt.

Naar en saadan Brandvagt var oprettet, blev der sluttet Kontrakt med en Række Kommuner i Omegnen. Disse Kommuner var den Zone, Sprøjten skulde betjene, deraf Navnet. Ingen kom til at ligge over 15 km fra Brandvagten. Kommunerne betalte 10—15 Øre om Aaret pr. Indbygger for en Overenskomst om Brandslukning.

Man begyndte disse Overenskomster paa Fyn og i en Række Kommuner nær København. Redningskorpset er nu Brandvæsen for næsten alle fynske Landkommuner. Omkring 1925—26 blev der derefter i Jylland oprettet et stort Antal Brandvagter.

Redningskorpsets Stationer ligger nu saa tæt sammen, at man ved Ildebrand altid kan møde samtidig med Sprøjter fra en Række Nabostationer.

I 1926 blev Loven om Brandpolitiet paa Landet vedtaget. Allerede paa det Tidspunkt var Redningskorpsets Brandslukningsarbejde saa omfattende, at der i Loven blev indsat en Bestemmelse om, at en Kommune maatte overlade et privat Brandvæsen at ordne Forholdene. Resultatet heraf blev, at Falcks Redningskorps nu har Kontrakt om Brandslukning med over 700 Landkommuner.

I 1924 sluttede Falcks Redningskorps den første Aftale om at optræde som Købstadsbrandvæsen. Det var med Svendborg By, hvor der blev oprettet en Brand- og Redningsstation. Lignende Stationer er nu oprettet i over 20 Købstæder. I de senere Aar er der altid sammen med Brandstationer oprettet Redningsstationer. Paa disse Stationer ansættes fast Mandskab, saa Udrykning kan ske øjeblikkelig Dag og Nat.

Midt i sin travle Virksomhed døde Sophus Falck i 1926, kun 61 Aar gammel. Han havde slidt sig op i en god Sags Tjeneste. Men hans Aand lever videre i den Virksomhed, som han har skabt, og som nu ledes af hans Søn, Direktør William Falck.

HURTIG OG GOD HJÆLP.

Straks da man begyndte at oprette Brandvagter, indsaa Falck, at det ikke var nok med at købe Materiel; der maatte ogsaa først og fremmest sørges for et vel oplært Mandskab. Derfor oprettede Falck Brand- og Redningsskolen paa Amager, som blev indviet den 15. Juni 1923. Her gives bl. a. Undervisning i Brugen af Ildslukningsapparater, Sprøjter til Syre og Vand, Gasmasker og Røgmasker, i Kommando og Redning af bevidstløse og kvæstede Personer under Brand, af Kreaturer i Stald og mange andre Ting.

Foruden at være Undervisningssted for Redningskorpsets eget Mandskab er der ogsaa givet Kursus for andre Brandvæsener, Befalingsmænd fra Marinen, for Sygeplejersker, for Lufthavnens Personale og for Københavns Politi.

Det uddannede Mandskab hos Falck fik mange Op-

gaver at varetage. Efterhaanden var man naaet saa langt, at f. Eks. Bilister fik Hjælp overalt i Danmark og blev slæbt til deres Hjemsted, naar man ønskede det -- og naar man var Falck-Abonnent. Denne Hjælp bliver kaldt „Assistance fra Skagen til Gedser". Samtidig blev Afgiften paa Grund af den store Tilslutning lavere og lavere. Mellem Abonnenterne findes alle Statens og Kommunens Myndigheder, sto-

Mandskabet trænes i Brug af Gasmasker.

re Fabrikker, Haandværksmestre, Forretninger, Landmænd og Privatfolk, ogsaa mange Arbejderhjem og unge Mennesker med Motorcykle. Det sidste har Krigen naturligvis bragt en Standsning i. Der har været store Vanskeligheder at overvinde, men det er dog lykkedes at holde det hele i Gang under Krigsforholdene. Det er nu lagt saaledes tilrette, at man kan tage fat i fuldt Omfang igen, naar der atter kommer normale Forhold.

Alt er tilrettelagt, saa man kan bringe hurtig og god Hjælp baade til Land og By.

Den nye Brandlov gav Falck Anledning til at udvide sit Virkefelt. De mange faste Redningsstationer, som efterhaanden blev oprettet, blev af stor Betyd-

ning. Som nævnt var man allerede i 1919 begyndt at oprette Redningsstationer uden for København, nemlig i Odense. Senere fulgte Aalborg, Svendborg, Aarhus og Vejle. Da imidlertid Trafikken var i stadig Stigning, maatte man lægge et Net af Redningsstationer over hele Landet. I 1930 tog man fat herpaa, og Resultatet blev, at Falcks Redningskorps nu driver 90 Stationer fordelt over hele Danmark.

Falck fjerner væltet Automobil.

Paa Redningsstationen staar Motorsprøjterne udrykningsklare og sendes af Sted, saa snart Brandmelding indløber. Motorsprøjten kan komme meget hurtigt til Brandstedet og straks paabegynde Slukningsarbejdet samt Livredningsarbejdet, hvis Mennesker eller Dyr er i Fare. Falck-Stationen alarmerer straks Kommunens Brandvæsensleder samt Polit og Brandmandskab, ligesom nærliggende Falck-Stationer om nødvendigt ogsaa alarmeres.

Naar Kommunens Brandvæsensleder ankommer til Brandstedet, har han Kommandoen. Det er en fast Regel, at der er godt Samarbejde mellem Kommu-

nens Brandinspektør eller Brandfoged og Falck-Stationens Leder.

Naar der er Kontrakt med Falcks Redningskorps, ydes der meget stor Slukningshjælp. En Landkommune opnaar herved Fordele, som ellers kun Københavns Brandvæsen kan byde Hovedstadens Indbyggere.

Men hvordan kan en Kommune faa al den Hjælp for nogle faa Øre pr. Indbygger? Svaret er ligetil: Redningskorpsets Mandskab arbejder ikke alene med Brandslukning, men udfører tillige Redningsarbejde ved Vandskade og Stormskade, besørger Ambulancekørsel og Sygekørsel samt hjælper havarerede Biler m. m. Endvidere udstationerer Korpset Nød-Forbindingskasser hos Virksomheder og private Personer og leverer nyt Indhold til Kasserne, efterhaanden som der bruges af dem. Paa Grund af al denne anden Virksomhed kan Brandslukningstjenesten gøres saa billig.

„MAN ALARMEREDE FALCK —”

Det lyder saa nemt, dette Udtryk, som man hver Dag møder i Avisen. Jeg tager en Avis fra i Dag og undersøger, hvad der staar om Falck-Hjælp paa en enkelt Dag:

To Familier i brændende Bygning. Man alarmerede Falck.

Lille Dreng faldet i Vandet og nær ved at drukne. Falck tilkaldes og redder ham ved kunstigt Aandedræt.

Hest styrtet i en Brønd. Falck tilkaldes og redder Hesten.

Og Falck kan bruges til alt. Da en Brud ikke kunde faa sin Brudedragt i rette Tid før Vielsen, fik hun Falck til at bringe den. En Due sidder fast højt over Hustagene i et Staaltraadsnet i København. Snart er der stort Opløb af Københavnerne. Hvem kan hjælpe Duen? spørger man. Og saa alarmerer man Falck.

Og saa er der Historien om Pjevs, der gik igen: For mange Aar siden paatog Korpset sig at aflive Katte. Det gik for sig paa den Maade, at man ind-

leverede sin Kat paa Hovedstationen i København, hvor man havde en Gaskasse til samme Brug. Mandskabet sørgede for Aflivningen, og Kontorchefen udstedte en Dødsattest, der gik ud paa, at Katten havde faaet „en god Død". Attesten kostede 2 Kr.

I Stationens Gaard stod en Skraldebøtte, hvori alle

Falck optager Hest, der er faldet i Havnen i København.

de aflivede Katte blev smidt ned og afhentet hver Morgen.

En Dag kom Forstanderinden fra Børnehjemmet „Karensminde" med sin store Kat „Pjevs". Den skulde aflives, da hun nu skulde forlade Hjemmet og ikke ønskede at lade Katten blive tilbage. Redningsfører Persson fik Katten overgivet og skulde lige til at putte „Pjevs" i Gaskassen, da den smuttede fra ham. Hurtigt sprang den over Rækværket ned paa Banelinien bag Stationen og forsvandt. I Mellemtiden havde Kontorchefen udstedt Dødsattesten, og Forstanderinden betalte sine 2 Kr. Forinden hun gik, vilde hun gerne overbevise sig om, at hendes „Pjevs" nu virkelig var død, og Persson fik Besked paa at vise Forstanderinden „Pjevs"es aflivede Legeme.

Falck udfører Pumpning efter Oversvømmelse.

Her var gode Raad dyre. Men Persson var ikke raadvild. Han rodede lidt rundt blandt de døde Katte, der laa i Skraldebøtten, og han fandt virkelig en

Falck reddede en Svane, der var frosset fast paa Roskilde Fjord.

Kat, der lignede „Pjevs“. Han viste Forstanderinden den døde Kat, og efter at have fældet et Par Taarer, forlod hun Stationen og gik hjem. Der sad „Pjevs“ paa Trappestenen og ventede paa sin Ejerinde.

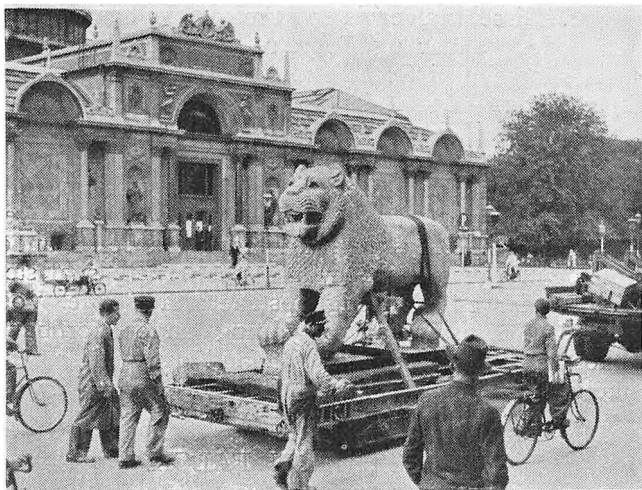
Falck yder Assistance efter Kørselsuheld i København.

En anden Beretning fra en Falck-Mand maner Børn til at udvise lidt Omtanke:

Alarmklokken lyder paa Falck-Stationen. Ambulancen kaldes til en Kystby, hvor en lille Dreng menes druknet. Ambulancen farer med blafrende Udrykningsflag mod Ulykkesstedet. Det viste sig, at en lille Dreng havde været savnet i flere Timer, og da Eftersøgning alle Steder omkring Hjemmet var uden Resultat, fik man Falck til at søge efter Dren-

gen i Havnen, hvor man mente, han var faldet i. Ambulancen ankom, og Eftersøgningen tog sin Begyndelse ved Hjælp af Vandkikkert og Dræg.

Drengens fortvivlede Forældre stod paa en Badebro i spændt Forventning. Skulde det lykkes dem at faa deres lille Dreng igen? Men Tiden gik uden Resultat. Forældrene kunde ikke forstaa, at deres

Falck besøger Flytning af antik Skulptur paa 12 Tons
fra Glyptoteket til Nationalmuseet.

Dreng var gaaet ned til Vandet. Det var blevet ham forbudt at gaa paa egen Haand, og han plejede aldrig at løbe noget Sted hen uden at faa Lov.

Pludselig lyder der Trin paa Broen, og hvem kommer løbende og vil være Tilskuer til den spændende Eftersøgning? Den eftersøgte Dreng! Han havde været henne i et Nabo hus for at lege med en af sine smaa Kammerater. Nu blev der stor Glæde hos Forældrene, der havde opgivet Haabet om at se deres Dreng mere.

Naar man saaledes i næsten alle Tilfælde kan alarmere Falck, maa man ikke glemme, hvilken om-

fattende Organisation, der maa til for at gøre dette muligt.

Det er ikke noget ringe Antal Udrykninger, Falcks Redningskorps har mellem Aar og Dag: I Aaret 1943 blev der saaledes foretaget ikke mindre end 218.499 Udrykninger fra Redningskorpsets 90 Stationer, og Korpsets Vogne kørte herunder 3.546.929 km. Et Tidens Tegn er den stigende Hjælp til Generatorvognene. Disse kræver især Hjælp i de haarde Vintermaaneder Januar og Februar samt ved Tørve- og Brunkulskørselen i Sommermaanederne.

En ny Slags Vogn, „den rullende Redningsstation“, er anskaffet til Hovedstationen i København. Vognen er en kombineret Automobilsprøjte og Katastrofevogn, men er lavet efter et helt nyt Princip, idet den kan benyttes baade ved Brandslukning, ved Pumpninger, til Belysning, til Redningsarbejde under Brand og tillige overalt, hvor særlig Hjælp skal sættes ind under en pludselig opstaaet Katastrofe. Vognen vil bl. a. især faa Betydning under Jernbaneulykker. Den har Plads til 6 Mand og medfører alt tænkeligt Redningsværktøj. Men Vognen var dyr!

INSTITUTIONEN FALCK.

Fra nogle faa Mand i 1906 var Antallet langsomt steget til omkring 150 Mand, inden de store Udvidelser begyndte. Nu har 500 faste Redningsmænd deres Arbejde i Korpset, og hertil kommer et stort Antal Kontorfolk, Reservefolk o. a.

Falcks Redningskorps medvirker i Luftværnstjenesten med Mandskab og Materiel, ligesom Korpsets Stationsledere har deltaget i Uddannelsen af C. B.-Mandskabet.

Det er i alle Tilfælde nye Stillinger, som her er skabt. Man har ikke taget Brødet fra andre eller gjort nogen anden arbejdsløs ved den Virksomhed, der blev taget op. Før Redningskorpset opretter en Station, vil man — bortset fra de allerstørste Byer — kun have nogle Brandmænd, for hvilke denne Stilling er en Ekstratjeneste. Sygekørslen vil blive udført af Por-

tører paa Sygehuset eller af en Lillebil-Vognmand, som ogsaa har det som Bierhverv, og almindelig Redningstjeneste er der ingen til at besørge.

Naar Falck begynder en Station, begynder han i hvert Fald med et Hold paa 4 Mand, som ofte meget hurtigt vokser til 6—8 eller flere i en By. Efter en nødvendig Uddannelse overtager nu disse Mænd Brandslukningen, Sygekørslen og Redningsarbejdet i Byen, og de har deres gode Indtægt herved, uden at andre er blevet ledige. Redningskorpset er stolt over Oprettelsen af alle disse nye Stillinger.

Tjenesten kan være anstrengende, og det gaar naturligtvis først og fremmest ud over den menige Redningsmand, som Døgnet rundt skal være parat til at rykke ud.

Men Arbejdet griber og fængsler den Mand, der har med det at gøre. Redningskorpset vil gerne beholde sine Folk saa længe som muligt. Naar en Mand først har vist sig egnet og faaet Uddannelsen og blevet kendt med Arbejdet, giver man nødig Afkald paa ham for at begynde Uddannelsen af en ny Mand. Det er ogsaa meget sjældent, at en Mand forlader Redningskorpset, skønt han med sin gode Uddannelse hos Falck undertiden har Chance for en mere overordnet Stilling andet Sted.

AMBULANCEFLYVNING.

Falcks Redningskorps aftalte i 1937 et Samarbejde med Det Danske Luftfartsselskab, som efter Godkendelse af Ministeriet for offentlige Arbejder stillede 3 F VII-Maskiner til Disposition for Ambulanceflyvning. De blev ombygget for Korpsets Regning, saa de paa et Øjeblik kunde tages i Brug som flyvende Ambulancer, og Korpset leverede Baarer til Maskinerne.

Det var den første danske Flyveambulance, der saaledes blev oprettet, og i Aarenes Løb er udført et Antal Flyvninger dels med Patienter og dels med Respiratorapparater til Anvendelse paa Provins-Sygehuse. Krigsforholdene har vanskeliggjort denne Tjeneste, og for Tiden kan disse Maskiner ikke benyttes til

Ambulanceflyvning. Men med den Udvikling af Flyvningen, der er sket i Krigsaarene, maa det antages, at Redningskorpset, naar Forholdene efter Krigen tillader det, anskaffer en eller flere Ambulance-Flyve-maskiner, og man agter da at udføre denne Tjeneste paa samme Maade som Korpsets anden Virksomhed, saaledes at man holder Maskinerne for egen Regning.

SLUTNING.

Stifteren af Falcks Redningskorps var Direktør Sophus Falck. Men efter hans Død den 29. Juli 1926 førtes Korpset videre af hans Sønner. De nuværende Ledere er Direktør William Falck, København, og Direktør Harry Falck, Aarhus, der har været Sjælen i Korpsets vældige Udvikling. Der er noget smukt i, at Sønner løfter Faders Arv og fører den videre i samme Aand. Men Sønnerne nøjedes ikke med at træde i deres Faders Fodspor. De tog nye Opgaver op og førte dem til Sejr.

Enhver dansk Dreng ranker Ryggen og faar Glans i Øjnene, naar „Redningsfalcken" kommer susende, naar Udrykningshornet lyder, naar Udrykningsflaget smelder i Vinden, og det hedder: Klar Bane for „Redningsfalcken"! Den skal frem til Hjælp, hvor det trænges: til Brand, Sygdom, Ulykker, Katastrofer. Enhver rask Dreng tænker da: Gid jeg var en Falck-Mand og med paa den raske Fart! Ingen er saa populær blandt Danmarks Drengene som den raske Falck-Mand. Og hvorfor? Jeg tænker, der er to Grunde her-til: For det første tiltaler dette raske Liv altid raske Gutter. Og for det andet føler Drengen, at der er mere end Raskhed, der er ogsaa Hjertelag. Ubevidst føler Drengen: Den er størst, som vil tjene andre.

Saa har Falck da ogsaa en opdragende Opgave at varetage ved Siden af sine mange andre — en opdragende Opgave overfor vor Ungdom. Med sit Eksempel paa Hjælpsomhed sætter Falck sit Præg paa vor Ungdom.

Litteratur.

- ERNST, POUL G. og KJELD HELWEG: Falck rykker ud. 1939.
(De) danske Redningskorps Fællesforbund (udg.): Beretning for
Falcks Redningskorps for Aaret 1943.
DUELUND, H.: Falck paa Fyn i 25 Aar.
-

Nyt Oplag 1944.

Anna Wulff

Sange og Sanglege

for Smaabørn

4. forøgede Udgave

Kr. 5,50

Paa Opfordring af en Række Børnehavelærerinder har Frk. Bertha Wulff omarbejdet denne Bog.

En Del Fornyelse af Stoffet er, gennem en Række nye Sange og Lege, foretaget, ligesom en Del nordiske, svenske, finske og norske er optaget.

Der findes ialt ca. 75 forskellige Sange og Sanglege med tilhørende Melodier.

AUG. OLSENS FORLAG - HELLERUP

Bogen faas i alle Boglader.